

Välkommen till mysiga Brålanda & Frändefors

POTATIS OCH VÄXTER. På Gällenas odlar Ingemar, Anette och Bengt hela 25 hektar potatis varje år, men också grönsaker såsom aubergine och tomater odlas i bägväxthuset på gården. Även baljväxter och spannmål växer här.

FOTO: Hanna Karlsson

Gällenas vid Vänerens strand

Bara några kilometer från Sikhall vid Vänern bor en välkänd odlarfamilj. Genom stort kunnande och hårt arbete har bröderna Ingemar och Bengt Karlsson lyckats hitta en väg framåt genom odlingsdjungeln. När andra potatisodlare i Dalsland känt sig tvungna att lägga ner så har bröderna Karlsson jobbat vidare och idag är Gällenas ett väletablerat namn på marknaden.

Det var brödernas morfar som köpte gården i början av 1900-talet och deras far Bertil Karlsson som började odla potatis på 50-talet tillsammans med en granne. 1976 valde Bengt och Ingemar att utöka potatisodlingen ytterligare. Idag odlar de cirka 25 hektar potatis varje år. Men de odlar även spannmål och baljväxter i en femårig växtföljd.

Gården erbjuder fina förutsättningar för potatisodling med sina sandhaltiga marker precis på sluttningen ner mot Vänern, och gott om tillgång på vatten. Men de lätta jordarna blir också ganska mullfattiga och kan därför ha svårt att behålla fukten och inte minst näringen. Därför tar de prover på jorden och odlingarna för att se om det behövs mer näring eller inte.

-Vi vill inte gödsla i onödan för miljöns skull, säger Bengt.

Förutom arbetet med själva odlingen, sorteringen och lagringen av potatisen så distribuerar de även allting själva. De valde tidigt att hoppa över grossistledet och att förpacka produkterna under eget namn.

Nu även grönsaker

Sedan 2012 har Bengts dotter Anette, 35 år, börjat odla grönsaker på gården tillsam-

mans med sin man Peter Van Schie från Holland. De har ett bägväxthus på 300 kvadratmeter där de odlar tomater, gurka, spetspaprika och aubergine. Grönsakerna distribuerar sedan Ingemar med samma lastbil som potatisen. Det är just så, genom samarbete och entusiasm, som familjerna på Gällenas lyckats så bra.

-Hobby och jobb flyter ihop. Det blir mycket prat om odling vid köksbordet hemma hos oss, konstaterar Anette.

Både hon och maken Peter är utbildade Hortonomer och de träffades när de studerade på Alnarp ihop. Efter studierna flyttade Anette med Peter till Holland och bodde där i fem år. Även i Holland var hon omgiven med människor som brinner för odling på olika sätt. Peters familj har tidigare odlat tomater och idag har flera av hans syskon arbeten med anknäring till växtusodling.

I Holland arbetade Anette på företaget Noviflora med att sälja krukväxter och trädgårdsväxter till grossister. För henne var detta en mycket lärorik period då hon fick inblick i storskalig produktion och försäljning av växter. 2011 fick hon jobb på Hus-hållningssällskapet i Skara och då valde

hon och Peter att flytta till Sverige. På så vis får deras barn Per och Carolina växa upp i denna idylliska miljö omgivna av nära släktingar.

”Det blir mycket prat om odling vid köksbordet hemma hos oss.”

ANETTE KARLSSON

Goda framtidsutsikter

Anettes make Peter jobbar idag som expert på flytande växtnäring för specialgrödor på företaget Yara. Peter ger råd till odlare i både Sverige och Norge och även i Danmark till viss del. Samtidigt hjälper han till mycket med odlingen av grönsaker på gården.

För Anette har arbetet med växthuset

och grönsakerna börjat ta allt mer tid. Därför har hon valt att sluta arbeta på Hus-hållningssällskapet för att helt fokusera på arbetet på gården. Eftersom växthuset är något för litet för att kunna leva på helt och hållet hjälper hon även till med potatisen cirka 10-20 timmar i veckan. Men hon skulle gärna vilja utöka grönsaksodlingen med tiden för det finns stor efterfrågan lokalt. För att kunna konkurrera så är det dock viktigt att just deras tomater är extra fina.

- De måste smaka lite mer. Vi har valt just sådana sorter med extra mycket smak och större innehåll av antioxidanter Lykopen, som ger mer färg. Tomaterna säljs på kvist vilket också bidrar till en fylligare smak, berättar Anette. Hon vill också påpeka att de aldrig besprutar grönsakerna inne i växthuset.

-Smak och kvalitet är viktigast av allt både när det gäller odlingen av potatis och grönsaker, tillägger Bengt innan han skyndar tillbaka till gårdens skördearbete.

Helena Eriksson

FOTO: Hanna Karlsson